

Opřít se o Boha

Rožnov, Střítež: 27.1.2019

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Iz 50, 4 – 10

Text: **Iz 50, 10** *Kdo z vás se bojí Hospodina a poslouchá jeho služebníka? Kdo chodí v temnotách, kde není žádná záře, ten at' doufá v Hospodinovo jméno a opře se o svého Boha.*

Dnes se chci spolu s vámi zamýšlet nad textem, z něhož je můj konfirmační verš, který kralicky zní: „Doufej ve jméno Hospodinovo a spolehni na Boha svého.“ Je to slovo z proroka Izaiáše. V době, kdy jsem byl konfirmován, jsem pochopitelně netušil, že budu jednou Izaiášovi fušovat do řemesla a stanu se kazatelem. Ale když jsem i já jednou zaslechl ono: „Koho pošlu a kdo nám půjde“, zareagoval jsem podobně jako Izaiáš: „Hle, zde jsem, pošli mne!“

Když čtete proroka Izaiáše, tak pravděpodobně dojdete k závěru, že prvních 39 kapitol jakoby napsal jiný Izaiáš, než kapitoly následující. Ostatně bibliční badatelé jsou stejného názoru. Tzv. první Izaiáš je energický, přísný, vyslovuje kategorické soudy proti Moábu, proti Egyptu, proti Arábii, proti všem. Vidí věci jasně: vykoupení jedněch, zkáza druhých. Zdůrazňuje nutnost pokání a obrácení. V 39 kapitolách burcuje a varuje před Božím hněvem. Ale po čtyřicítce je to už jiný Izaiáš. Volá: „Potěšte, potěšte můj lid, praví váš Bůh“. Začíná mluvit o tom, jak mladíci jsou zemdlení a unavení. Jak utištění ubožáci hledají vodu, ale žádná není. A začíná všechny i sebe ujišťovat: „Hospodin praví: Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj.“ Vidíme, jak se Izaiášova kniha najednou mění. Autor napsal už 49 kapitol. Teď má padesát. A píše dál: „Panovník Hospodin dal mi jazyk učedníků, abych uměl zemdleného podpírat slovem. On mě probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel jako učedníci.“

Izaiáš se stává učedníkem a začíná se učit. U koho se učí? Kdo je jeho vzorem? V jeho spisech vystupuje na scénu jakýsi služebník. Služebník, kterého Hospodin pomazal k tomu, aby nesl radostnou zvěst pokorným, kterého poslal obvázat rány zkroušených srdcem, vyhlásit zajatým svobodu a vězňům propuštění. My dnes víme, že křesťanská víra vidí v tomto tajemném služebníku Ježíše Krista. On je našim učitelem a vzorem. Ale nejen to. Už prorok Izaiáš v něm vidí mnohem víc a káže (Iz 49,6): Hospodin řekl: „Nestačí, abys byl mým služebníkem, který má pozvednout Jákobovy kmeny a přivést zpátky ty z Izraele, kdo byli ušetřeni; dal jsem tě za světlo pronárodům, abys byl spása má do končin země!“ Hospodinův služebník je spasitelem nejen židů, ale i pohanů, kteří se obracejí k Bohu.

Pohanům, kteří se obraceli k Hospodinu a připojovali se k židům, se říkalo „bohabojní“. Ti, kteří se bojí Hospodina. Jim je Izaiášovo proroctví určeno rovněž: „Kdo z vás se bojí Hospodina a poslouchá jeho služebníka? Kdo chodí v temnotách, kde není žádná záře, ten at' doufá v Hospodinovo jméno a opře se o svého Boha.“ O lidu, chodícím v temnotách, který uvidí veliké světlo, prorokoval Izaiáš už dříve. Znovu jeho proroctví připomene evangelista Matouš, když Ježíš zamíří do Galileje pohanů. Ale třeba i staříký Simeon v chrámě, který vzal malého Ježíše do náručí a řekl: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy – světlo, jež bude zjevením pohanům, slávu pro tvůj lid Izrael.“ Chápeme, jak to Simeon myslel, ale jeho slova lze interpretovat i jinak: A sice, že nyní můžeme v pokoji opustit užívání onoho neurčitěho označení služebník, protože už známe jeho skutečné jméno: Ježíš Kristus.

Z tohoto krátkého nahlédnutí do Nového zákona se můžeme vrátit zpět do Izaiášovy knihy a číst text znovu a nově: Kdo z vás bohabojných poslouchá Ježíše a přitom chodí v temnotách, kde není žádná záře, ten at' doufá v Hospodinovo jméno a opře se o svého Boha. Právě Ježíš nám zjevil význam tajemného Hospodinova jména. „Hospodin je spása“ – to je překlad jména Ježíš. Sám Kristus hojně užívá onu Boží sebezjevující formuli „já jsem“, řecky „ego eimi“, která je podstatou Božího jména Jahve „jsem, kterýž jsem“. Ježíš říká: „Já jsem ta cesta, pravda i život.“ Kdo hledá cestu, která jej dovede k pravému cíli, at' následuje Krista. Kdo se ptá po pravdě a neuspokojí ho lež, ten at' poslouchá Ježíše. A kdo chce poznat opravdový život, nic povrchního, žádnou náhražku, ten at' věří v Ježíše Krista. Kdo chodí v temnotách, kde není žádná záře, ten, at' doufá v Hospodinovo jméno, které už známe. Zní Ježíš – Hospodin je spása, záchrana, pomoc. Bůh, o kterého se můžeme opřít. To je mimochodem velmi krásný a výstižný obraz.

Vzpomínám si, když jsem jednou takhle seděl v čekárně neurologické ambulance, že tam přivedli ženu, která nebyla schopna vlastní chůze. Dva lidé ji museli z každé strany podpírat, mohla dělat jen centimetrové krůčky a tiše sténala. Nevím, jestli si ostatní čekající byli vědomi, o jaký stav se jedná. Já jsem to věděl zcela přesně. Takto vypadá migréna. Nemůžete-li se o někoho opřít, nikam v tomto stavu nedojdete. Musíte jen ležet v zatemněné místnosti, kam nesmí proniknout ani kousek světla. Ale i v temnotách, kde není žádná záře, lze doufat v Hospodinovo jméno a opřít se o svého Boha. To je pro mě osobě dost důležité: Mít se o koho opřít.

Kdybych měl použít nějaký podobný biblický obraz, pak mi tane na mysli Mojžíš, který zehnal Izraelcům, aby vítězili v boji s nepřítelem. A když Mojžíšovi umdlévaly ruce, vzali kámen a podložili jej pod Mojžíše, aby se na něj posadil. Áron a Chúr, každý z jedné strany, mu podpírali ruce, takže vytrval s rukama nahoře až do západu slunce. I takový Mojžíš ocenil, že se má o koho opřít, aby byl bojujícím Izraelcům nějak užitečný. Je to důležité pro přežití všelijaké temnoty a těžkých zápasů. Mít se o koho opřít. Proto právě v ekumenickém překladu ke mně můj konfirmační verš promlouvá zvláště výstižně.

Ale ani v té kraličtině to nezní špatně. „Doufej v Hospodina a spolehni na Boha svého.“ V tom opět slyším potěšení, že Bůh má všechno pevně ve své ruce, když se na něj i v nemoci spolehnu a lehnu.

Modlitba: *Pane Bože, děkujeme ti, že nemusíme doufat sami v sebe, lidi nespolehlivé a nejisté. Děkujeme ti, že se smíme spoléhat na tebe, který jsi Bůh věrný a pravý. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty jsi nám zjevil, jaká je Boží vůle s lidmi: pokoj, smíření a radost v Duchu svatém. Dej, at' to vše v moci Ducha svatého vnášíme do světa. Dej, at' tvá církev je místem pokoje, místem, kde lidé prožívají odpočinek pro své duše, kde se mohou volně nadechnout a být svobodní. Dej, at' tvá církev je místem, kde vládne smíření a odpuštění. Kde je jeden druhému pomoci a posilou. Dej, at' se každý má o koho opřít ve chvílích těžkostí a strádání. Dej, at' tvá církev je místem radosti a chval. Kde zní radostná zvěst o spáse, evangelium o pravém životě a o naději. Prosíme, učiň si z nás své služebníky, kteří vnášejí světlo do temnot tohoto světa. Amen.*